

Miskolc - Szirmai Református Általános Iskola, AMI és Óvoda

OM 201802

e-mail: refiskola.szirma@gmail.com

3521 Miskolc, Miskolci u. 38/a. Titkárság: 46/405-124, Gazdasági: 46/404-261

Természetismereti és környezetvédelmi vetélkedő

„Csak ne lenne olyan gyönyörű a világ! A hajnalok! A víz, az erdő! A növények, az állatok!

S közben minden nyomorúságukkal, ne lennének olyan érdekesek az emberek!”

/Márai Sándor/

2024/2025

5. osztály

I. Levelezős forduló

(földrajzi ismeretek)

Kérem a feladatokat tollal oldjátok meg!

Versenyző iskola neve:

.....

Felkészítő pedagógus neve és elérhetősége:.....

.....

Település:.....

Csapat neve:.....

Csapat tagjai: .....

.....

.....

1. Fejtsétek meg a következő rejtvényt! A kétjegyű betűket külön négyzetbe írjátok!

15 pont

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.											
2.											
3.											
4.											
5.											
6.											
7.											
8.											
9.											
10.											
11.											

1. A _____ mutatja meg, hogy a térképen ábrázolt területet a valósághoz képest, milyen arányban kicsinyítették le.
2. A térképi és valódi északi irány egyeztetése a _____ .
3. Az éjszakai égbolton megmutatja az északi irányt.
4. Az egyik fővilágtájunk.
5. 200 méter feletti sík terület neve.
6. A hegyek és dombok közötti hosszanti, egyirányba lejtő bemélyedés neve.
7. A felszín természetes és mesterséges elemeinek a jelmagyarázata.
8. Árnyékvető pálca az egyik legősibb és legegyszerűbb csillagászati mérőműszer.
9. A felszín különböző magasságú formáinak az együttes neve.
10. A tenger szintjétől azonos magasságban lévő pontokat összekötő vonalak.
11. A népesség eloszlását bemutató térkép ebbe a csoportba tartozik.

Megfejtés:

D9	E7	H3	A2	C10		F4	D1	B8	D6	B5	G11
					-						

Hol található a megfejtésben található meghatározás?

Mi a szerepe a térképészetben?

---

2. Igaz vagy hamis az állítás? Tegyétek igazzá a hamis állításokat! 15 pont

Állítás	Igaz vagy hamis?	Hamis állítás igazzá tétele
1. A hideg övezeten két évszakot különböztetünk meg.		
2. Az éghajlat és az élővilág mellett a talajok is övezetes elrendezésűek.		
3. Az üvegházhatásért a levegőben lévő oxigén felelős.		
4. A köd a felszínhez közeli levegőből kiváló apró vízcseppek.		
5. A levegő függőleges irányú mozgása, áramlása a szél.		
6. Hazánk területén az északnyugat felől érkező, északkeleti szelek a gyakoriak.		
7. A Föld gömb alakja miatt a napsugarak eltérő szögben érik a felszín.		
8. Szökőévben egy teljes nappal hosszabb az év.		
9. A légkör hőmérséklete a magassággal is változik.		
10. A hőmérséklet mértékegységének elnevezése egy dán fizikustól származik.		

3. Karikázzátok be a kérdésre adandó helyes válasz betűjelét!

10 pont

I. Milyen a jó ivóvíz?

- A. színtelen, szagtalan
- B. kellemes ízű
- C. szennyező anyagoktól mentes
- D. fertőző anyagoktól mentes
- E. testhőmérsékletű

II. Melyek a talaj alkotóelemei?

- A. humusz
- B. műtrágya
- C. kőzettörmelék
- D. talajnedvesség
- E. levegő

III. Milyen haszna lehet a folyóknak?

- A. ivóvíz
- B. öntözővíz
- C. ipari víz
- D. árvíz
- E. szállítás

IV. Területüket tekintve növekvő sorrendbe állítottam a következő magyarországi tavakat. Melyik a helyes növekvő sorrend?

- A. Tisza-tó, Fehér-tó, Velencei-tó, Hortobágyi-halastó, Fertő-tó
- B. Hortobágyi-halastó, Velencei-tó, Fehér-tó, Tisza-tó, Fertő-tó
- C. Fehér-tó, Hortobágyi-halastó, Velencei-tó, Fertő-tó, Tisza-tó
- D. Fehér-tó, Fertő-tó, Hortobágyi-halastó, Velencei-tó, Tisza-tó
- E. Hortobágyi-halastó, Tisza-tó, Velencei-tó, , Fehér-tó, Fertő-tó

**4. Fejtsétek meg az összekeveredett betűkből öt magyarországi település nevét!
Jelöljétek be a térképen a helyüket piros ponttal és írjátok a sorszámát is mellé!**

5 pont

1. ÓLHOÓLK – _____
2. CSÉP – _____
3. TEPSDABU – _____
4. AJTOK – _____
5. MALONHPNANA – _____

A 4-es feladat mely településéhez, vármegyéjéhez kapcsolódnak a képek? Írjátok be a második oszlopba a település és vármegye nevét! Csoportosítsátok az állításokat a megfelelő képhez! Írjátok a harmadik oszlopba a betűjeleket! 20 pont

KÉP	TELEPÜLÉS	BETŰJEL
		
		
		
		

--	--

- A. Sopianae.
- B. Egyházi és művészettörténeti központ a Bakony és a Kisalföld találkozásánál.
- C. XV. Lajos király, Mozart is rajongott a boráért.
- D. A Cserhát völgyében fekszik.
- E. Koronázások és királyi esküvők otthona volt.
- F. 4. századi ókeresztény közösségének temetőhelye.
- G. Első említése Anonymus Gesta Hungarorum című írásában történt.
- H. Palóc hagyományokat őriz.
- I. Cella Septichora.
- J. Nagyboldogasszony-templom
- K. A 13. században épült itt vár.
- L. Hajatlan-hegy
- M. Szent Benedek-rendi monostort.
- N. IV. Béla a tatárjárás után, 1255 és 1269 között, tornyos, háromhajós bazilikát építtetett.
- O. Géza fejedelem 996 körül alapította, és azóta is folyamatosan működő központ.

Mi a közös a fenti nevezetességekben?

3 pont

Mit jelent a kifejezés? Magyarázzátok meg!

---

5. Egészítsétek ki a hiányos mondatokat!

10 pont

Az anyagok _____ hűtéssel és melegítéssel megváltoztatható. A víz az egyetlen anyag, amely a természetben _____ halmazállapotban előfordul. A desztillált víz _____ anyag, mert csak _____ található benne. A lecsapódás egy _____ anyag _____ válása.

A szilárd testek _____, a folyékonyak felveszik az _____ alakját. A _____ kitöltik az őket tartalmazó edényt és _____.

6. Nevezzétek meg a képeken látható híres személyeket! Töltsétek ki a táblázatot a kérdésekre felelő válaszokkal! Milyen nemzetiségűek voltak? Mit fedeztek fel és az mikor történt? **25 pont**

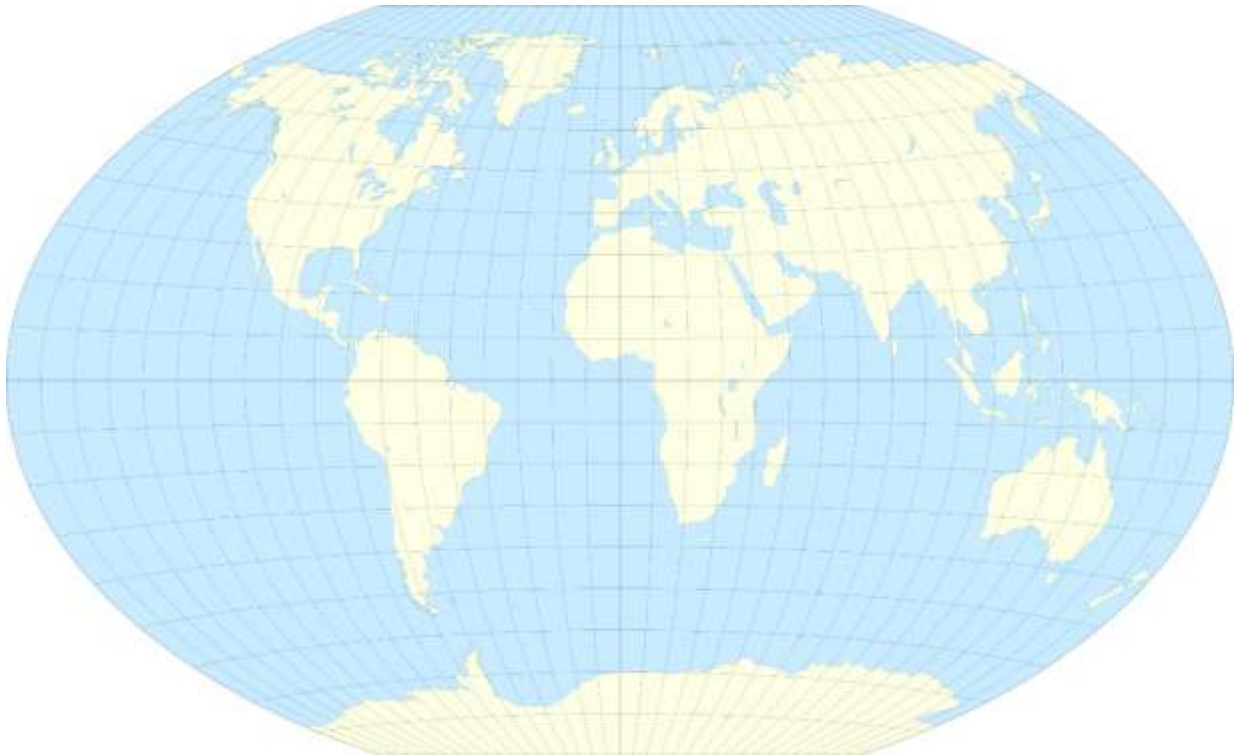
KÉP	 1.	 2.
NÉV		
NEMZETISÉG		
MIT		
MIKOR		

KÉP		
NÉV	3.	4.
NEMZETISÉG		
MIT		
MIKOR		

KÉP	
NÉV	5.
NEMZETISÉG	
MIT	
MIKOR	

Jelöljétek a térképen a felfedezett területet a személy számával!

Az I. fordulóban elérhető pontszám: **103 pont**

A feladatsor beküldésének határideje: **2024. december 13.**

Kizárólag postán megküldött megoldásokat áll módunkban elfogadni!

Felhasznált irodalom: Természettudomány 5. tankönyv (OFI, MOZAIK), internet

Postacím:3521 Miskolc, Miskolci út 38/a.